Ιστορία

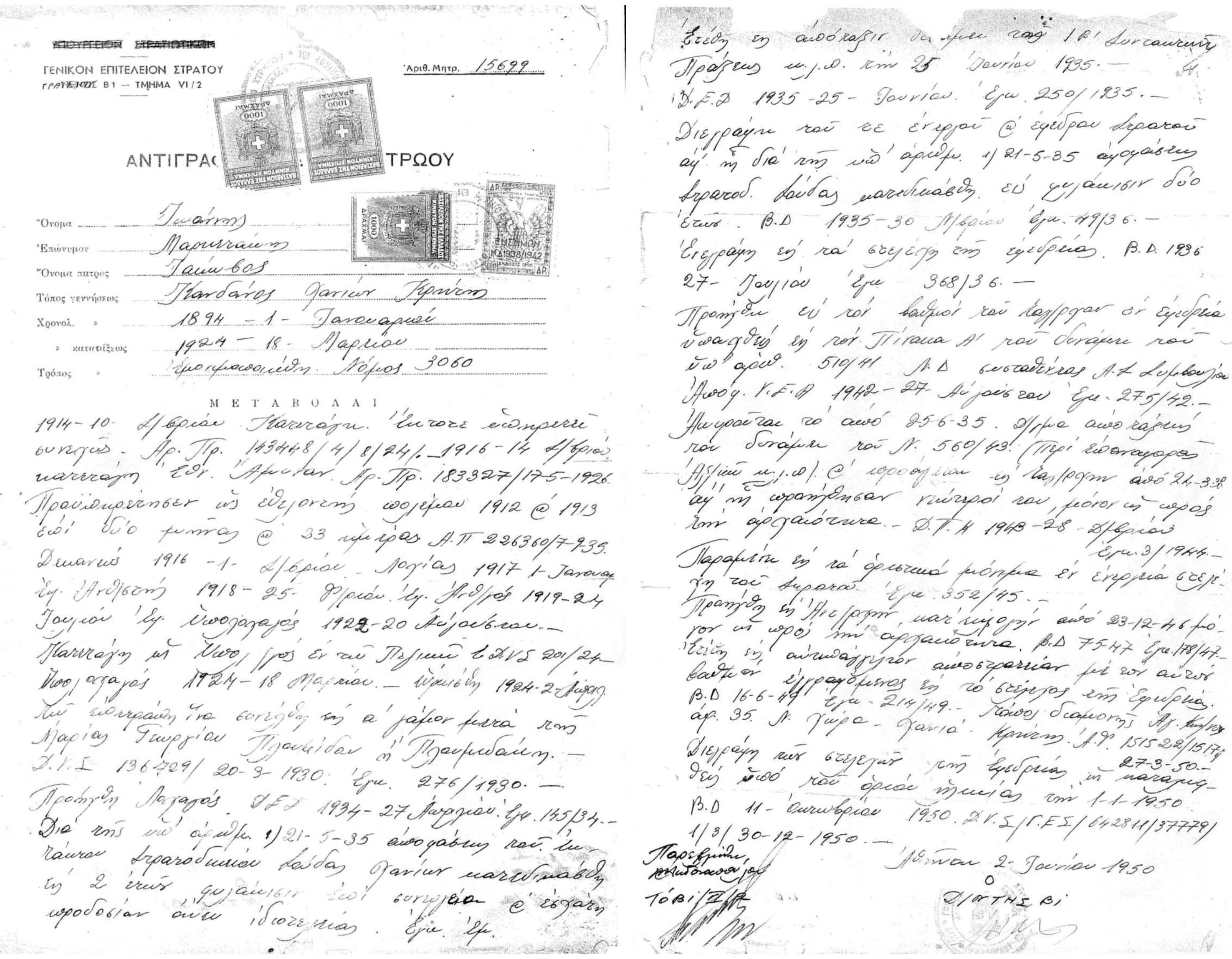
ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Β1 — ΤΜΗΜΑ VI/2
Αριθ. Μητρ. 15699
ΑΝΤΙΓΡΑΦ[ΟΝ ΜΗ]ΤΡΩΟΥ
Όνομα: Ιωάννης
Επώνυμον: Μαρκετάκης
Όνομα πατρός: Ιάκωβος
Τόπος γεννήσεως: Κάνδανος Χανίων Κρήτης
Χρονολ. » 1894 - 1 - Ιανουαρίου
» κατατάξεως 1924 - 18 - Μαρτίου
Τρόπος » Νόμος 3060
ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΑΚ. ΜΑΡΚΕΤΑΚΗΣ

Ένας γνήσιος πολεμιστής τών μεγάλων έθνικών έξορμήσεων τής έποχής τού Έλευθερίου Βενιζέλου άπόστασε καί άνεπαύθη: Ό Ίωάννης Ίακ. Μαρκετάκης, άπόστρατος συνταγματάρχης άπό τά Τεμένια Σελίνου Χανίων. Νεαρός άκόμη, μόλις 18 έτών, έσπευσε έθελοντής στούς Βαλκανικούς πολέμους καί άπό τότε δέν ύπήρξε πόλεμος στά πενήντα χρόνια πού πέρασαν, πού νά μή ήταν πολεμιστής καί ό Ίωάννης Μαρκετάκης. Πήρε μέρος στίς μάχες στόν Δρίσκο, στά Τρία Χάνια, στόν Προφήτη Ήλία, στήν Άετοράχη, στό Μπιζάνι στή διάρκεια τών Βαλκανικών Πολέμων. Τό 1916 προσχωρεί στό κάνημα τής «Έθνικής Άμύνης» καί πολεμά στό Όρλιακο, στό Σκρά, στή Δοϊράνη, στόν Έριγώνα, στό Σέρβο - Σέλο, στό Κολομπίνο. Έλαβε μέρος στήν έκστρατεία τής Ρωσίας. Στή Μικρά Άσία μετέχει στίς μάχες τής Σμύρνης, τού Άϊδινίου, Περγάμου, Σάρδεων, Φιλαδελφείας, Άβγκήν, Κουβαλίτσας, Κιουτάχειας, Έσκί - Σεχίρ, στόν Σαγγάριο, στό Σινάν - Πασά, στό Άληβεράν, στό Σαλιχλί, στήν Έρυθραία. Στόν Έλληνοϊταλικό πόλεμο, ώς διοικητής τάγματος στό 44 σύνταγμα Κρητών μετέχει στίς μάχες τής Μπετζικοράνης, τής Πούντα Νόρτ, τής Τρεμπεσίνας, τών ύψωμάτων 1.500, 1.680, 1.891. Μετέχει στή Μάχη τής Κρήτης. Όργανώνει τήν έθνική άντίσταση στήν έπαρχία Σελίνου καί συγκροτεί τό Άνεξάρτητο Τάγμα τής έπαρχίας. Μετά τήν άπελευθέρωση όργανώνει τό 606 Τάγμα Έθνοφυλακής καί κατόπιν τό 610, τό όποίο μετονομάζεται είς 591 Τάγμα Πεζικού. Άπό τού 1947 έως τό 1949 διοικεί τό 32 Τάγμα καί μετέχει στίς μάχες στήν Ποντινή, στίς Άγαλιώτικες Ράχες, στήν Ίτέα, στήν Πυλωρή, στή Σαρακίνα Βεντζίων. Έτραυματίσθη στό Σαγγάριο καί στήν Πούντα Νόρτ τής Β. Ήπείρου καί δυό φορές άνετινάχθη άπό νάρκες στό Χρώμι Βεντζίων καί στή Μόνη - Λάδη. Τού άπενεμήθησαν δέκα έπτά πολεμικά μετάλλια καί παράσημα, μεταξύ τών όποίων τέσσερις φορές τό Χρυσούν Άριστείον Άνδρείας καί τέσσερις φορές ό Πολεμικός Σταυρός.

Πάντοτε ένθουσιώδης, πάντοτε πρόθυμος, όπου τόν καλούσε τό καθήκον, χωρίς νά τόν καταβάλλουν ούτε οί ταλαιπωρίες, ούτε τά τραύματα, ούτε ή φυλάκιση καί ή άπόταξη τού '35. Όσο περνούσαν τά χρόνια καί άνέβαιναν οί βαθμοί, ό Ίωάννης Μαρκετάκης γίνεται ό άγαπημένος «Μπάρμπα - Γιάννης» τών στρατιωτών του. Ήταν, ό τίτλος, γιά τόν όποίο περισσότερο άπό βαθμούς καί παράσημα έκαμάρωνε, γιατί μαρτυρούσε τήν άγάπη πού έδινε πρόθυμα ό ίδιος καί τού άνταπέδιδαν μέ τήν καρδιά τους οί ύφιστάμενοί του. Έφυγε ήρεμα άνάμεσα άπό τή στοργή καί τήν άγάπη τών δικών του καί τόν κηδεύσαμε τήν Πέμπτη 28 Φεβρουαρίου μέ όδύνη οί δικοί του, οί συνεπαρχιώτες του καί οί πολυάριθμο φίλοι του. Θά βρή τήν όριστική του άνάπαυση όταν έρθη ό καιρός, στό χωριό του τά Τεμένια, πού τόσο τά άγαπούσε καί τά φρόντιζε ώς τήν τελευταία στιγμή.

. Σ. Γ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΒΗΜΑ 5-3-74

Απέκτησαν δύο παιδιά τον Γιώργο ψυχίατρο και τον Ιάκωβο μικροβιολόγο, υποστρατηγό του Υγειονομικού Στρατού.

Το βιογραφικό του πλούσιο σε δράση, άλλωστε ήταν και ο χαρακτήρας του τέτοιος που δεν του άρμοζε μια ήρεμη ζωή, όπως αναφέρεται και στον αναλυτικό πίνακα.

Του απονεμήθηκαν 11 μετάλλια τα οποία και έχουν εκτεθεί στο Πολεμικό Μουσείο Χανίων και αναγράφονται αναλυτικά στο παρακάτω έγγραφο.

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ

Σε αφιέρωμα στη μνήμη του αναφέρεται: Ένας ακόμα βετεράνος των εθνικών μας αγώνων, ένας Κρητικός καπετάνιος εγκατέλειψε προ ημερών τον μάταιο τούτο κόσμο της φθοράς. Πρόκειται για τον Συνταγματάρχη Ιωάννη Ιακώβου Μαρκετάκη, που μας έφυγε στις 27 Φεβρουαρίου 1974.

Γεννήθηκε στα Τεμένια Σελίνου την 1-9-1894, έλαβε το βάπτισμα του πυρός στους Βαλκανικούς πολέμους (1912 - 13) ως εθελοντής, αντάρτης υπό τον Καπετάν Κριάρη και πολέμησε στις μάχες που έγιναν στο Δρίσκο, Τρία Χάνια, Προφήτη Ηλία και Μπισάνι.

Κατετάγη κληρωτός στο 14ο Σύνταγμα Κρητών το 1914. Το 1916 προσεχώρησε στο εθνικό κίνημα Θεσσαλονίκης. Στον Α' παγκόσμιο πόλεμο δίνει το «παρών» στην πρώτη γραμμή στο Ορλιακό, στο Σκρα ντι Λιεγκέν, στη Δοϊράνη, την Εριάνα, Σέρβο - Σέλο, το Κολομπίνο.

Το 1919 λαμβάνει μέρος στις επιχειρήσεις του εκστρατιακού σώματος (3ο σύνταγμα Κονδύλη) στη Ρωσία, Βεσαραβία και τη Ρουμανία 1912 - 22· ανήκει στη Στρατιά της Μικράς Ασίας και πολεμά στη Σμύρνη, Αϊδίνιο, Πέργαμο, Σάρδεις, Φιλαδέλφεια, Κουβαλίτσα, Κιουτάχια, Εσκί - Σεχήρ, Δοληλαίον, Σαγγάριο, Σινάν - Πασα, Αλιβεράν, Σαλιχλί και Ερυθραία.

Η συμμετοχή του στο κίνημα Πλαστήρα το 1935 του στοίχησε εκτός απ' την καταδίκη από το έκτακτο Στρατοδικείο της Σούδας και την απόταξίν του από τον στρατό.

Μετά την έναρξη του Ελληνο-ιταλικού πολέμου ανακαλείται σε ενεργεία. Εντάσσεται στο 44ο Σύνταγμα Κρητών και μετέχει του αγώνος ως Διοικητής Λόχου και μετά αμέσως ως Διοικητής Τάγματος. Πολέμησε στο Μπεντζικοράνη, Πυντα - Ντορ, Τερπεσίνα στα υψώματα 1500, 160, 1891 και αλλού.

Μετά την αποχώρηση από την Αλβανία φθάνει στην Κρήτη και διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στην Εθνική Αντίσταση με τη συγκρότηση του Εθνικού Ανεξάρτητου Ανταρτοτάγματος Σελίνου που έδρασε και όλο το διάστημα του 1941 - 45.

Το 1945 διοργάνωσε το 606 ΤΕ και κατόπιν το 610 ΤΕ που μετονομάστηκε το 1946 σε 591ΤΠ.

Ως διοικητής του 591 ΤΠ αναχωρεί στη Δ. Μακεδονία για να ενταχθεί τελικώς στην XV Μεραρχία.

Τον Οκτώβριο του 1947 συγκροτεί το 32ΤΕ του οποίου παραμένει διοικητής μέχρι τον Νοέμβριο 1949 λαμβάνοντας μέρος στις μάχες Ποντικής, Αγαλιώτικες Ράχες Ιτέας, Πυλωρής και Σαρακίνας περιοχής των Βενοζίων.

Στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του τραυματίστηκε στη μάχη του Σαγγαρίου, στην Πούντα Νορτ της Αλβανίας, ενώ δύο φορές έπεσε θύμα εκρήξεως ναρκών: στο Χρώμιο Βενοζίων και στη Μονή Λάδη. Του απονεμήθηκαν συνολικά 17 πολεμικά παράσημα από τα οποία τέσσερις φορές το Χρυσούν αριστείο ανδρείας, τέσσερις φορές ο Πολεμικός Σταυρός, ο Αργυρούς Σταυρός Βασ. Τάγματος Γεωργίου Α' και ο Χρυσούς Σταυρός του Βασικού Τάγματος του Φοίνικος.

Το πέρασμα του γενναίου και ηρωικού συνταγματάρχου Μαρκετάκη Ιωάννου απ' τον κόσμο μας που πάντα από τους πρώτους έδιδε το «παρών» στους εθνικούς μας αγώνες, άφησε ανεξίτηλα ίχνη. Η μορφή του μένει βαθειά χαραγμένη στη μνήμη των συμπολιτών και συναθλητών του στους δημοκρατικούς αγώνες της Βενιζελικής παράταξης".

*ο υπογράφων λόγω της παλαιότητας του χαρτιού δεν φαίνεται.

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΣΟΥΔΑΣ
ΠΟΙΟΙ ΚΑΤΕΔΙΚΑΣΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΙ ΗΘΩΩΘΗΣΑΝ

ΧΑΝΙΑ, 21 Μαΐου. [Ίδ. τηλ.].— Τό Έκτακτον Στρατοδικεΐον Σούδας, κατόπιν όλονυκτίου συσκέψεως, έξέδωκε τήν 5.20' πρωϊνήν τής χθές τήν άπόφασίν του.

Ή σύσκεψις τοΰ δικαστηρίου διήρκεσεν έπί 11 περίπου ώρας, ήτοι άπό τής 6.45' μ. μ. όπότε καί έτερματίσθησαν αί άγορεύσεις.

Διά τής άποφάσεως τό δικαστήριον έπέβαλε τάς έξής ποινάς:

Είς τόν Μουντάκην 20 έτών πρόσκαιρα δεσμά.

Είς τόν Γεωργιλαδάκην 15 έτών πρόσκαρα δεσμά.

Είς τόν Σκουλάν 12 έτών πρόσκαιρα δεσμά.

Είς τούς Κεραμειανίδην καί Βολουδάκην 8 έτών είρκτήν.

Είς τούς Παπαδοκωνσταντάκην καί Μπακλατζήν 5 έτών φυλάκισιν.

Είς τούς Παΐσην καί Συγγελάκην 3 έτών φυλάκισιν.

Είς τούς Παπαβασιλείου, συνταγματάρχην, Μηλιαράν, άντισυνταγματάρχην, Καλλιγιάννην, ταγματάρχην, φυλάκισιν 5 έτών καί έκπτωσιν.

Είς τόν Προυκάκην, ταγματάρχην, φυλάκισιν 3 ½ έτών καί έκπτωσιν.

Είς τόν Σιατερλήν, ταγματάρχην, φυλάκισιν 3 έτών καί έκπτωσιν.

Είς τούς Πατεράκην, συνταγματάρχην, Τσάκωναν Πολύβιον, Πετεινάκην, ταγματάρχην, Παπαμανθαιάκην, μοίραρχον, Μαλαγαρδήν καί Μαρκετάκην, λοχαγούς, καί Γαβριλάκην, ταγματάρχην, φυλάκισιν 2 έτών.

Είς τούς Φώτιον Τσάκωναν, ταγματάρχην, Καλομενόπουλον, Παπαδάκην καί Τζολάκην, λοχαγούς Ζωγράφον καί Μαστοράκην, φυλάκισιν 1 ½ έτους.

ΕΙΣ ΦΥΛΑΚΙΣΙΝ ΕΤΟΥΣ

Είς τούς ταγματάρχας: Μονιάκην, Παπαδερόν, Οίκονόμου, Παπαδάκην, Νοδαράκην, Πρατσιανάκην, Παπαδαντωνάκην, Κουμήν, Σταμαθιουδάκην, 1 έτους φυλάκισιν.

Είς τούς λοχαγούς: Γερογιάννην, Χαλακατεβάκην, Τζίμην, Βαμβούκαν, Λιόδην, 1 έτους φυλάκισιν.

Είς τούς άντισυνταγματάρχας: Νταλήν, Φουντουλάκην, καί Κανάκην, 1 έτους φυλάκισιν.

Είς τούς Νικολούδην, Μυλωνάκην, Καρυωτάκην, Σύλβιον, Φιοράκην, Ίωαννίδην, Καφετζάκην, Δερμιτζάκην, Βογιατζάκην, Δανδουλάκην, Άντύπαν, μοίραρχον, καί Κοθρήν, 1 έτους φυλάκισιν.

Είς τόν Ζουμάκην έξ μηνών φυλάκισιν.

Πάντες οί λοιποί κατηγορούμενοι άπηλλάγησαν λόγῳ άμφιβολιών καί πλήρους συγχύσεως, έκηρύχθησαν δέ άθώοι οί στρατηγός κ. Κατεχάκης καί ό τελώνης κ. Οίκονομάκης.

Τό δικαστήριον έδωσε τριετή άναστολήν τών ποινών είς τούς κάτωθι: Μονιάκην, Γερογιάννην, Χαλακατεβάκην, Τζίμαν, Νταήν, Βαμβούκαν, Νικολούδην, Λιόδην, Νοδαράκην, Μυλωνάκην, Φιοράκην, Καφετζάκην, Παπαδαντωνάκην, Κουμήν, Φουντουλάκην, Σταματιουδάκην, Κοθρήν, Φώτιον Τσάκωναν, Καλομενόπουλον, Ζωγράφον καί Στυλ. Παπαδάκην

Έπίσης τό δικαστήριον έπεκύρωσε τάς κατασχέσεις τών περιουσιών ύπέρ τού Δημοσίου καί καθώρισε τήν πληρωμήν τών έξόδων είς τρείς δόσεις.

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΥ

Έσυνεχίσθη καί χθές ή δίκη τών στασιαστών ύπαξιωματικών τού πολεμικού ναυτικού. Χθ[ές] [ἐ]τώθη ή άπολογία τών κ[ατηγορου]μένων.